

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*

(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

<p>Институция: Министерство на образованието и науката</p>	<p>Нормативен акт: Постановление за изменение на Постановление на Министерския съвет № 111 от 25 юни 2018 г. за приемане на Списък със защитените от държавата специалности от професии, на критериите за определянето им и на условията и реда за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда</p>
<p>За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.07.2018 г. – 31.12.2018 г.</p>	<p>Дата: 09.10.2018 г.</p>
<p>Контакт за въпроси: Мария Тодорова Магдалена Станулова</p>	<p>Телефони: 02/9217 665 02/9217 785</p>
<p>1. Дефиниране на проблема</p> <p><i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i></p> <p>Проектът на Постановление за изменение на Постановление на Министерския съвет № 111 от 25 юни 2018 г. за приемане на Списък със защитените от държавата специалности от професии, на критериите за определянето им и на условията и реда за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на</p>	

пазара на труда (Постановление) е изготвен в контекста на политиките, които Министерството на образованието и науката провежда за подобряване качеството на професионалното образование и обучение и за постигане на съответствието му с изискванията на пазара на труда.

Проектът на нормативният акт е разработен на основание чл. 6а, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение и във връзка с чл. 8 от Постановление № 111 на Министерския съвет от 2018 г. за приемане на Списък със защитените от държавата специалности от професии, на критериите за определянето им и на условията и реда за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда (ПМС № 111).

Междуведомствена комисия, съставена от представители на Министерството на образованието и науката и на Министерството на труда и социалната политика извърши:

- анализ на действащия Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебна 2018/2019 година и на предложенията за актуализирането му от министерства и ведомства;
- анализ на действащия Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебна 2018/2019 година и на предложенията за актуализирането му от министерства и ведомства.

В резултат на изводите от посочените анализи междуведомствената комисия изготви проекти на:

- Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2019/2020 година
- Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2019/2020 година.

Приемането на Постановлението е продиктувано от необходимостта да се осигурят оптимални условия за организиране и провеждане на качествено професионално образование и обучение по професиите и специалностите, за които се отнася нормативният акт.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото

законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Необходимо е да бъдат изпълнени следните нормативни изисквания:

- разпоредбата на чл. 6а, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение, съгласно която Списъкът със защитените от държавата специалности от професии, както и критериите за определянето им се приемат с акт на Министерския съвет се актуализира ежегодно до края на месец октомври на съответната година;
- разпоредбата на чл. 8 ПМС № 111, според която Списъкът със защитените от държавата специалности от професии и Списъкът със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, се актуализират ежегодно до края на октомври и се прилагат от следващата учебна година.

Предложените за учебната 2019/2020 година защитени от държавата специалности от професии са избрани по критериите, регламентирани в ПМС № 111. В тази връзка към Списъка със защитените от държавата специалности от професии са прибавени още 11 специалности от професии.

Предложените за учебната 2019/2020 година специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, са специалности, които са избрани по методиката, регламентирана в ПМС 111. В тази връзка към Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда са прибавени още 3 специалности от професии.

Необходимостта от приемане на актуализиран Списък на защитените от държавата специалности от професии и на актуализиран Списък на специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, може да се реши само чрез приемане на Постановлението.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на Постановлението.

2. Цели

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Целите на Постановлението са:

1. Да се приеме Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2019/2020 година
2. Да се приеме Списък на специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2019/2020

Чрез действието на Постановлението ще се осигурят оптимални условия за организиране и провеждане на качествено професионално образование и ще се отговори на потребностите от квалифицирани, но липсващи към момента, специалисти.

Постановлението е в синхрон с приоритетите в Националната програма за реформи „България 2020“ и допринася за изпълнение на ангажиментите на Република България в рамките на Европейския семестър.

Прилагането на Постановлението се очаква да допринесе за осъществяване на мерки от Програмата за управление на Правителството на Република България за периода 2017-2021 г., насочени към осигуряване на качествено професионално образование и обучение и съответствието му с потребностите на пазара на труда. В тази връзка е и един от приоритетите на Министерството на образованието и науката относно допълнителното финансиране на училищата за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

Очакваният ефект от действието на Постановлението се свързва с намаляване дефицита от подготвени кадри за специалности от професии и отрасли, необходими за местната, регионалната и националната икономика в дългосрочен план.

3. Идентифициране на заинтересованите страни

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Основните заинтересовани страни са следните:

1. Лицата, които през учебната 2019/2020 година ще започнат своето обучение за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.
2. Учителите, директорите и другите педагогически специалисти в училищата/паралелките, в които се провежда обучение за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.
3. Предприятията в бизнеса, които се нуждаят от осигуряване с квалифицирани специалисти по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

4. Варианти на действие

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта "без действие"

Идентифицирани са следните варианти на регулативна намеса:

Вариант 0 – да не се прави нищо (без действие; нулев вариант);

Вариант 1 – предприемане на законодателни мерки.

Вариант 0 – непредприемане на действие. Нулевият вариант означава да не се предприемат никакви действия. Ако се приложи Вариантът „Без действие“, ще продължат да съществуват пречки пред осъществяването на националната политика, свързана с професионалното образование и обучение и в конкретика: с образованието по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда. Липсват субективни и обективни данни, от които би могло да се направи извода, че проблемът може да се разреши без предприемане на никакви действия. Поради горепосоченото, Вариант 0 – да не се предприема нищо, в конкретния случай е неефективен.

Вариант 1 – предприемане на регулаторна намеса.

Извършването на регулаторни промени е свързано с приемане на Постановлението.

В проекта на Постановление се предлагат Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2019/2020 година и Списък на специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2019/2020 година с включване на нови специалности съгласно определените критерии.

В предложения актуализиран Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2019/2020 година са включени нови специалности от професии, както следва:

<i>Код</i>	<i>Специалност</i>	<i>Код</i>	<i>Професия</i>	<i>СПК</i>	<i>Код</i>	<i>Професионално направление</i>
4430102	Хидрогеология и геотехника	443010	Техник геолог	Ш	443	Науки за земята
5210302	Машини за гореща обработка на металите	521030	Машинен оператор	П	521	Машиностроене, металообработване и металургия
5251001	Корабни машини и механизми	525100	Корабен техник	Ш	525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства
5230701	Автоматизация на непрекъснати производства	523070	Техник по автоматизация	Ш	523	Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника
5420201	Предачно производство	542020	Текстилен техник	Ш	542	Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи
5440401	Проучвателно сондиране	544040	Сондър	П	544	Минно дело, проучване и добив на полезни изкопаеми
5820104	Транспортно строителство	582010	Строителен техник	Ш	582	Строителство
6211202	Овцевъдство и козевъдство	621120	Работник в растениевъдството	І	621	Растениевъдство и животновъдство

7260101	Извършване на термални процедури в балнеологични и други възстановителни центрове	726010	Изпълнител на термални процедури	III	726	Терапия и рехабилитация
8400101	Корабоводене – морско	840010	Корабоводител	III	840	Транспортни услуги
8400302	Ръководител движение	840030	Организатор по експлоатация на жп инфраструктурата	III	840	Транспортни услуги

В предложения актуализиран Списък на специалности от професии с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2019/2020 година са добавени нови специалности от професии, както следва:

<i>Код</i>	<i>Професионално направление</i>	<i>Код</i>	<i>Професия</i>	<i>Код</i>	<i>Специалност</i>
521	Машиностроене, металообработване и металургия	521010	Машинен техник	5210105	Машини и системи с ЦПУ
523	Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника	523030	Техник на електронна техника	5230301	Промислена електроника
524	Химични продукти и технологии	524010	Химик-технолог	5240105	Технология на органичните вещества

5. Негативни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант 0.

Пряко засегнати от липсата на регулативна намеса ще бъдат предприятията, които се нуждаят от специалисти по професиите, визирани в Постановлението. Непредприемането на никакви действия ще попречи на това, да се преодолеят негативните последици за икономиката, произтичащи от липса на квалифицирани специалисти, необходими за местния и за регионалния бизнес.

При прилагането на нулев сценарий и (запазване на текущото състояние на правната уредба) ще продължат да съществуват пречки пред обучаването на кадри по професиите, включени в Постановлението – то няма да е адекватно на изискванията на пазара на труда. В тази връзка при липса на регулативна намеса се очакват и негативни последици за лицата, които са потенциални обучаеми за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда от учебната 2019/2020 година.

Крайни потърпевши от липсата на регулативна намеса ще бъдат и друга група заинтересовани лица - учителите, директорите и другите педагогически специалисти в институциите от системата на професионалното образование и обучение, в които се провежда обучение за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда. Неприемането на Постановлението ще възпрепятства възможността съответните институции да предлагат професионално образование, което е в съответствие с нуждите на пазара на труда и това ще се отрази неблагоприятно върху развитието както на самите професионални училища/паралелки, така и на педагогическите специалисти в тях.

В резултат на анализ на ситуацията се налага изводът, че проблемът не може да се разреши без предприемане на регулативна намеса. Поради горепосоченото Вариант 0 – да не се предприема нищо, в конкретния случай е неефективен и е необходимо да се отхвърли.

Вариант 1. В процеса на изготвяне на настоящата частична предварителна оценка на въздействието не са идентифицирани очаквани негативни последици в икономически и социален план при предприемане на регулаторна намеса (приемане на Постановлението).

Прилагането на Вариант 1 не би следвало да доведе до отрицателни въздействия върху заинтересованите страни и не би следвало да има и отрицателни екологични и други негативни

ефекти, включително не би следвало да доведе до промяна в административните тежести за бизнеса.

6. Положителни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант 0. Не се очакват положителни въздействия по отношение на нито една от заинтересованите страни.

Вариант 1. Приемането и прилагането на Постановлението се очаква да окаже положително въздействие в социален и икономически план.

Приемането и действието на Постановлението се очаква да подобри условията за организирането и провеждането на качествено професионално образование.

При прилагането на Вариант 1 биха се създали благоприятни условия за повишаване на мотивацията на лицата да придобият квалификация по професиите, за които се отнася Постановлението, тъй като се очаква реализация на пазара на труда.

Приемането и прилагането на Постановлението ще се има позитивен ефект върху развитието на икономиката, тъй като ще бъдат удовлетворени потребностите на предприятията от квалифицирани специалисти за местния и регионалния бизнес, които липсват към момента. Друг позитивен ефект спрямо икономическите последици е създаването на възможност за изпълнението на регионални програми и проекти за областта, чиято реализация би била застрашена при прекратяване на обучението по специалността от професията. Осигуреното обучение за специалности в нови или високотехнологични сектори ще допринесе за икономическия растеж на националната икономика.

Други благоприятни последици от прилагането на Вариант 1 се свързват със създаване на условия за развитие на училищата/паралелките, които осъществяват обучение по професиите,

за които се отнася Постановлението, както и за професионалното развитие на педагогическите специалисти в тях.

7. Потенциални рискове

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са установени възможни рискове от приемането на нормативната промяна.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- Ще се повиши
- Ще се намали
- Няма ефект

Приемането и действието на Постановлението няма ефект върху административната тежест за физическите и юридическите лица.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Приемането и действието на Постановлението не са свързани с нови регулаторни режими и не засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те:

С Постановлението не се създават нови регистри.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Актът не засяга микро-, малките и средните предприятия.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

Не

Проектът на Постановление не изисква цялостна оценка на въздействието.

12. Обществени консултации

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.